

Socioekonomický monitoring v Národních parcích Šumava a Bavorský les

Mgr. Josef Štemberk



Národní park Šumava

- vznik 1991
- rozloha 69 000 ha
- asi 80% les
- cca 23 % bez činnosti člověka
= rozdíl od jiných CHÚ

NÁRODNÍ PARK A BIOSFÉRICKÁ REZERVACE ŠUMAVA











Zavedení přeshraničního socioekonomického monitorovacího systému v národních parcích Šumava a Bavorský les



**Europäische Union
Evropská unie**

Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Ziel ETZ | Cíl EÚS

Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Socioekonomický monitoring

(V NP Bavorský les již od roku 2013)

- ❑ Přeshraniční projekt: 1.1.2017 – 31.12.2019
 - ❑ Vedoucí partner – Národní park Bavorský les
 - ✓ 392 000 EUR
 - ❑ Partner projektu Národní park Šumava
 - ✓ 280 025 EUR
 - ❑ Odborný metodik: Universität für Bodenkultur Wien
 - ❑ Odborný partner: Jihočeská univerzita České Budějovice
- 

Socioekonomický monitoring

Socioekonomické otázky

- Komplex vlivů: člověk – příroda
- Komplex vztahů: chráněné území – místní aktéři
- Vytváření hodnot: ekosystémové služby

„Nicméně hlavní otázkou je, jak efektivně řídit následné využití, aby byl chráněn park, zajištěn pozitivní zážitek návštěvníka a aby se vytvářel okruh příznivců parků.“ (Dearden und Rollins, 2009)



Cíle projektu

- Získání základních údajů o počtu a charakteru návštěvníků, o jejich prostorově-časovém chování, spokojenosti, informovanosti a očekáváníích na území Národního parku Šumava
 - Identifikace konfliktů mezi různými skupinami uživatelů
 - Identifikace konfliktů návštěvníků a ochrany přírody
 - Optimalizace nabídky pro turisty na základě znalosti návštěvnických očekávání a přání
 - Zjištění regionálně ekonomického efektu Národního parku Šumava
- 

Hlavní aktivity projektu

1) Základní šetření

Metodika – již realizováno na bavorské straně (2013) – aplikace na české straně Šumavy

- ✓ **Instalace automatických sčítačů na vstupech do NP**
 - 34 míst (z celkem asi 130 identifikovaných)
 - vnější hranice, státní hranice, nástupní místa (záchytná parkoviště)

Hlavní aktivity projektu

1) Základní šetření

- ✓ **Mechanické počítání návštěvníků na všech ostatních vstupech do území**
 - cca 100 vstupů
 - během 12 vybraných „průměrných“ dnů v roce (12 měsíců)
 - počet monitorovacích dnů podle intenzity provozu (nízká, střední, vysoká intenzita → 2, 4 nebo 6 dnů v roce)

Hlavní aktivity projektu

1) Základní šetření

✓ Dotazníkové šetření

- zjištění profilu návštěvníka
- vč. trasy, okruhu výletu
- cca 1 000 respondentů
- během 12 vybraných „průměrných“ dnů v roce

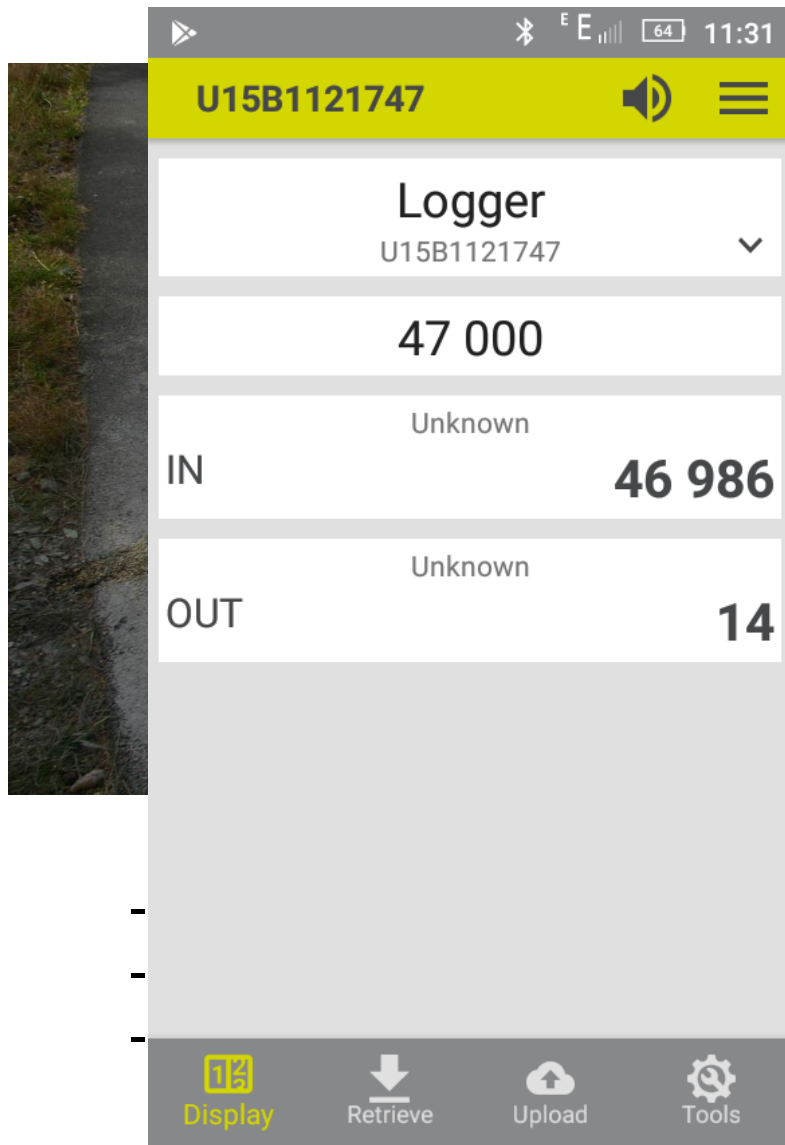
Automatické sčítače



Automatické sčítače



Automatické sčítače



Hlavní aktivity projektu

2) Tvorba a realizace tématických paketů

✓ 5 okruhů témat

1) Informační nabídka NP a ne/spokojenost návštěvníků

- dotazníkové šetření, face-to-face dotazník
- probíhá IX.2017-VI.2018

2) Přeshraniční turismus

- dotazníkové šetření (státní hranice, celoroční)
- face-to-face dotazník
- probíhá V.2018-IV.2019

2) Tvorba a realizace tématických paketů

3) Akceptace národního parku

- on-line dotazník, poštovní adresný dotazník mezi místními obyvateli

4) Zážitky z národního parku

- Choice-model
- realizace VI.-IX. 2018

5) Ekonomické přínosy Národního parku

- face-to-face dotazník
- probíhá V.2018-V.2019

Po ukončení projektu opakovány po pěti let (každý rok jeden)

➤ **Vznik trvalého monitoringu**



Tvorba a realizace tématických paketů



Výstupy projektu

Podklady pro managementové rozhodování v oblasti aktivit pro veřejnost:

- Konkrétní nabídky pro různé cílové skupiny (např. rodiny s dětmi, vozíčkáře, atd.)
 - Vypracování návrhů pro přeshraniční cestovní ruch při zapojení veřejné dopravy (autobusy, vlaky)
 - Zajištění rekreační infrastruktury v závislosti na intenzitě využívání a přitažlivosti území
 - Vyhodnocení značených tras v závislosti na přáních návštěvníků a ekologických nárocích, návrh jejich úpravy
- 

Výstupy projektu

- Odhalení konfliktů mezi různými skupinami uživatelů a návrhy na jejich řešení (např. chodci vs. cyklisté)
 - Optimální umístění informací pro návštěvníky v terénu a přizpůsobení obsahu potřebám návštěvníků (např. vícejazyčnost)
 - Podklad pro rozvoj strategie udržitelného cestovního ruchu v regionu národních parků
 - Výsledky zveřejňovány a poskytnuty aktérům regionu
- 

Děkuji za pozornost

